Anul al 55-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei } 14 Pagini Nr. 36 Duminică 6 Februarie 1938
P IIII
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIA Sibiu Marin Pană Librar de ziare

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Conferința dela Cannes și problema dunăreană

In programul conferinței Comisiunii europene dunărene, care s'a deschis la Cannes zilele trecute, e trecută și o chestiune foarte importantă, ce interesează asigurarea navigațiunii pe cursul maritim al fluviului între Brăila și marea Neagră.

Acest punct din program privește modificarea cursului Dunării spre a se evita amenințarea înisipării gurii dela Sulina, prin aluviunile depuse în cantități considerabile și care împiedică navigațiunea, atunci când adâncimea apei este prea mică pentru trecerea vaselor de 7000-8000 de tone.

„Le Temps", ocupându-se de acest proect, afirmă, că modificarea cursului Dunării aproape de vărsarea sa în marea Neagră „constitue o operă gigantică, a cărei importanță nu va scăpa multor țări".

Notăm că la conferința de la Cannes participă pe lângă delegații puterilor interesate, membre ale Comisiunii europene dunărene, mai mulți ingineri consultanți, în calitate de experți, între cari sunt d-nii: Barrilon, inginer șef de poduri și sosele, directorul portului Rouen din Franța, Coode, membru al Institutului inginerilor civili din Anglia, E. Coen Cagli, inspector general al geniului civil și profesor al școalei superioare a geniului civil din Italia, ing. Vardala și dr. Antipa, din partea României.

Ceea ce se discută la conferința de la Cannes, nu este numai o problemă de ordin technic, a cărei soluție urmează să o dea inginerii consultanți în calitate de experți, ci și o problemă economică de cea mai mare însemnătate pentru noi.

Navigațiunea pe cursul maritim al Dunării, între Brăila și Sulina, a fost până azi sub regimul internațional, controlat și dirijat de Comisiunea europeană ce a luat ființă în urma aplicării tratatului de la Paris din 1856.

Amintim că lucrările executate de această Comisiune la gurile Dunării au avut de la început un caracter de provizorat.

Alegerea brațului Sulina și transformarea lui într'un canal n'a fost fericită.

Comisiunea europeană dunăreană, după ce s'a constituit, a studiat problema asigurării celei mai bune ești la marea Neagră și a avut de ales între brațul Sulina și brațul Sf. Gheorghe. Brațul Chilia nu putea fi pus în discuție atunci din cauza Rusiei, așa că alegerea trebuia să se facă numai între celelalte două brațe cu volumul de apă mai mic și cu cele mai numeroase coturi.

Cu toate că experții C. E. D. s'au pronunțat de la început pentru brațul Sf. Gheorghe, un argument de ordin financiar a determinat executarea lucrărilor provizorii pe brațul Sulina. Voind să înlăture cheltueli ceva mai mari, această Comisiune a ales acest braț, știind bine că el nu va putea asigura condiții bune navigațiunii vaselor de comerț din cauza fenomenului natural al depunerii aluviunilor la gura sa.

După câteva decenii, acest fenomen natural a luat o mare dezvoltare, căci aluviunile transportate de apele brațului Chilia în cantități din ce în ce mai mari, — pe de oparte, au sporit delta din fața sa, iar pe de altă parte, împinse de curenții maritimi puternici costali, — prin gura Oceacovului — au fost și sunt îndreptate către sud și depuse chiar în dreptul gurei Sulina. Așa s'a format aci un imens banc de nisip, care, cu toate lucrările executate în ultimul timp de C. E. D., au creat navigațiunii mari neajunsuri.

Specialiștii, cari au studiat fenomenul de la gurile Dunării, ce se manifestă sub forma înaintării Deltei în mare, aproape pe tot frontul și a formațiunii barei de la Sulina, au ajuns la concluzia următoare:

Canalul Sulina trebue să fie părăsit și o altă cale navigabilă urmează să fie creată, asigurându-i o ește la mare în afară de zona periculoasă a bancurilor. De aceea s'a introdus și în programul conferinței de la Cannes, un proect în acest scop. Cum România are cele mai mari interese economice la gurile Dunării, prin eșirea la marea Neagră ce-i deschide marele drum pe apă, spre Orient și Occident, prin strâmtorile Bosfor și Dardanele și marea Mediterană, pentru transportul produselor sale, ea nu poate îngădui o amânare a rezolvirii problemei asigurării navigațiunii pe Dunărea maritimă în condițiile technice impuse de nevoile sale economice actuale și viitoare.

Regimul provizoriu, care a durat 70 de ani, nu mai poate fi menținut și el urmează să fie înlocuit cu altul corespunzător progresului navigațiunii comerciale și marilor interese economice ale României.

S'AU INCURCAT LIMBILE

Facem dela început o mărturisire. Nu este nimeni mai amărît decât noi atunci când guvernele noastre săvârșesc greșeli și nu ascultă sfaturile desinteresate pe cari le dăm, ori de câte ori se simte nevoe. Ca și sub guvernul trecut, și azi cu o profundă amărăciune sufletească scriem rândurile acestea. Amărăciune provocată de ușurința cu care sunt tratate de cârmuitorii noștri, interesele țării și de ușurința cu care se aruncă cele mai grave acuzațiuni, fără niciun temeiu, împotriva unor oameni ale căror servicii în slujba țării nu pot fi contestate.

Am publicat eri declarațiile făcute de d. Istrate Micescu, ministrul de externe, ziariștilor cari l-au întâmpinat la intrarea sa în țară. Le-am publicat — o mărturisim cu sinceritate — cu oarecare îndoială. Ni s'a părut că poate corespondentul nostru s'a înșelat și n'a redat exact gândul ministrului de externe. Avem însă azi confirmarea lor, întrucât ele au apărut la fel în aproape toate ziarele bucureștene.

Ce a spus d. Micescu? Reproducem textual:

„Impresiile mele la Geneva m'au făcut să constat că țara și neamul nostru au doi dușmani: Saint-Moritzul și „Garda de Fier". In clipe grele pentru politica noastră externă să faci o declarație în care să spui că vei încheia alianțe cu dușmanii de ieri, este, după mine, o trădare de neam. Din această cauză, a trebuit să caut aliați externi contra dușmanilor dinăuntru".

Care român, citind aceste grave declarațiuni, nu e cuprins de o profundă îngrijorare? Și care străin, nu-și pune întrebarea: In ce hal e ajunsă o țară în care ministrul de externe este obligat să-și caute aliați străini contra unor dușmani conaționali, dușmani dintre cari unul, care e d. Nicolae Titulescu, a reprezentat, ani de zile, țara în străinătate, a fost purtătorul de cuvânt al intereselor țării, a prezidat de două ori Liga Națiunilor, a fost glorificat de aproape toate partidele politice, a însoțit pe Suveranul țării în călătoriile sale în străinătate și a fost distins de Suveran cu cele mai înalte ordine? Care sunt actele de dușmănie împotriva țării pe care le-a făcut d. Titulescu în timpul ședерii d-lui Micescu la Geneva și cari au putut îndreptăți această violență de limbaj a ministrului nostru de externe? Cum e posibil ca un demnitar al statului, care găsește cuvinte ditirambice pentru guvernul din Budapesta și aduce în mod public laude și mulțumiri delegatului Ungariei la Geneva și minorității maghiare din România, să denunțe oprobiului opiniei publice mondiale pe români cari, ca Nicolae Titulescu, au avut atât de mult de luptat și a făcut-o cu strălucit succes, tocmai împotriva pretențiilor guvernului dela Budapesta și pe români cari ca „Garda de Fier" — oricât s'ar critica concepțiile și tactica ei politică — se găsește, totuși pe planul luptei naționale, hotărîtă și plină de credință?

Iată întrebările ce și le-a pus opinia publică românească, citind declarațiile d-lui Micescu. Succesul pe care d-sa și-l atribuie și pe care-l califică drept o mare victorie, avea oare nevoie, ca să fie priceput, de ponegrirea aceluia care n'a recurs niciodată la defăimarea altora și la căutarea de aliați străini împotriva românilor, ca țara, Suveranul și guvernele din care a făcut parte, să priceapă și să recunoască serviciile aduse intereselor țării și ale neamului?

Nu avem intenția să luăm apărarea d-lui Titulescu. De sigur că domnia sa va da singur, când va afla ce a spus d. Micescu, lămuririle necesare. Intrebăm însă: este oare bine ca românii să se trateze astfel între ei când este vorba de politica externă?

Rămâne acum partea cealaltă a declarațiilor, foarte gravă și care aruncă politica noastră externă într'un adevărat haos.

„In clipe grele pentru politica noastră externă — a spus d. Micescu — să faci o declarație în care să spui că vei încheia alianțe cu dușmanii de eri, este, după mine, o trădare de neam".

In ziua când d. Micescu se exprima astfel, apăreau declarațiile d-lui Goga, primul ministru, făcute ziarului „Berliner Tageblatt".

D. Goga a spus ziaristului german următoarele:

„Dorim să încheiem un pact de amiciție cu Germania".

D. Micescu, nu se poate să nu fi cunoscut interviewul d-lui Goga și atunci calificarea de trădare se referă și la șeful său din guvern. Dar atunci ce înseamnă această lipsă de coheziune în activitatea guvernului de azi?

Zilele trecute, M. S. Regele a făcut unei mari agenții americane declarații precise în ce privește politica noastră externă. Dela venirea guvernului d-lui Goga, Suveranul și-a dat toată silința să risipească neînțelegerile din străinătate, să înlăture atmosfera grea care, pe drept sau pe nedrept, se creiase în jurul nostru. Aceste străduinți, pe cari noi le-am relevat ca binevenite și salutare, ale M. S. Regelui, nu mai aveau nevoie de niciun adaos, de niciun comentariu. Au fost destule declarații contradictorii dela venirea acestui guvern. Primul ministru știe bine că chiar d-sa a fost nevoit să dea lămuriri și să desmintă unele declarații ale d-sale, atribuindu-le inadvertenței ziaristului, deși acesta era însuși directorul oficiosului ministerului de externe italian, d. Virginio Gayda.

N'a sosit oare momentul ca, cel puțin în politica externă, să nu mai plutim în haos, să nu mai dăm impresiunea că acțiunea noastră externă se desfășoară într'un labirint, împinsă când într'o parte, când în alta? N'a sosit oare momentul, ca acei cari au răspunderea treburilor noastre publice să se pună de acord înainte de a face diferite declarațiuni? Sunt aproape doi ani de zile, de când cerem să se înlăture echivocul din politica externă. Am cerut această sub liberali, o cerem cu o deosebită stăruință astăzi, când el este și mai pronunțat și aceasta datorită, în mare parte, multiplelor declarații contradictorii ce se fac. Țara trebue să știe în mod precis încotro e dusă și atunci când Suveranul ei dă. El însuși, indicația și garanția cuvântului Său, socotim că nu trebuie să se lase impresiunea că ar mai exista și o altă posibilitate de politică externă.

Incheem cu un sfat: să înceteze cârmuitorii de azi, până ce se vor pune cu toții de acord, cu declarațiile lor. Sunt prea multe și prea mari interesele în joc, ca să ne permitem luxul contrazicerilor.

N'avem noi destule greutăți pe cap? Este nevoie să mărim echivocul de până acum.

Ajunge cu declarațiile, fiindcă s'au încurcat limbile!

STELIAN POPESCU

Blocul muncii românești omagiază „Universul"

Conducătorii de asociații care s'au constituit într'un „bloc al muncii românești" la ziarul nostru (Darea de seamă în corpul ziarului).

Pentru întărirea apărării naționale a Franței

Paris, 3 (Radio-Central).— *Ca o urmare a recentelor măsuri luate pentru întărirea apărării naționale a Franței, d. Daladier a dispus înființarea la ministerul apărării naționale a unei secțiuni compusă din câte doi ofițeri din armata de uscat, marină și aviație. Șef al nouei secțiuni a fost numit colonelul Romatet.*

—x o x—

D. Milan Hodza...

Președintele consiliului de miniștri al Cehoslovaciei la biroul său de lucru.

—x o x—

20 teroriști uciși în Palestina

Ierusalim, 3 (Rador). — **In luptele cu teroriștii la Um El Fahn, dela 1 Februarie, au căzut 20 teroriști.**

Șoselele care leagă nordul Palestinei de sud nu pot fi folosite din cauza bătăliei ce se desfășoară împotriva a 300 teroriști. Ploile îngreunează operațiile.

—x o x—

FILME

— Domnul procuror are cuvântul.

— Onorat tribunal, reclamantul a expus durerile și cheltuelile ce i-a cauzat bătaia suferită din partea inculpatului, în împrejurările stabilite prin martorii ascultați sub prestare de jurământ. Vinovăția sa fiind pe deplin dovedită, urmează să primească pedeapsa prevăzută de art. 473 din codul penal. Iată cuprinsul acestui text de lege în ce privește speța: „Când vătămarea sănătății a cauzat victimei o boală de lungă durată, se pedepsește cu închisoarea dela 3 până la 6 ani și cu amendă dela 5000 până la 10.000 lei".

— Ce-are de spus apărarea?

— Domnilor judecători, după cum am avut onoarea să arăt la termenul precedent, când am cerut — fără să obțin — prelungirea probei cu martori, inculpatul n'are nici o vină, fiindcă el era în legitimă apărare. In cazul când se va găsi totuș că el este vinovat, vă rog să faceți o cât mai largă aplicare a circumstanțelor atenuante.

Tribunalul deliberează pe loc și președintele pronunță hotărîrea:

— Pentru motivele ce se vor vedea la redactarea sentinței, tribunalul condamnă pe inculpat la 2 ani închisoare și la 5000 lei despăgubiri față de reclamant.

La eșirea din sală, inculpatul apostrofează pe reclamant:

— Mai bine te omoram, — că mă trimeteau la jurați și eram cu siguranță achitat!

DON JOSÉ

O mașină infernală explodează în biroul unui scriitor bulgar

Atentatul a fost pus la cale de G. P. U.

Sofia 3 (Rador). — O mașină infernală a explodat azi dimineață în biroul scriitorului Ivan Kolenovici, editorul unui ziar anticomunist intitulat „Golos Rossia".

Pachetul în care se afla mașina infernală avea un aspect banal și fusese predat portarului de un necunoscut.

Explozia a pricinuit moartea d-nei Kolenovici și a unui refugiat rus care se găsea în vizită la familia Kolenovici.

Ivan Kolenovici a scăpat neatins, iar fiul său a fost ușor rănit.

Kolenovici a fugit din Rusia acum câțiva ani și s'a refugiat în Bulgaria, unde a dus o aprigă campanie anticomunistă, descriind în cărțile și în ziarul său, cu o eloevență impresionantă, grozăviile teroarei roșii din Rusia Sovietică. D-na Tamara Kolenovici, soția sa, ducea lupta alături cu el. Ea era autoarea cunoscutei cărți: „In dosul culiselor propagandei sovietice: memoriile unei interprete sovietice", și primise de multe ori avertismente amenințătoare din partea comuniștilor.

Este aproape sigur, scrie corespondentul agenției „D. N. B.", care transmite știrea de mai sus, că atentatul a fost pus la cale și executat de agenții organizației G. P. U.

SCRISORI DIN PARIS

Un statut model al muncii

de RENE SAIVE

Paris, Februarie

Adevărata dificultate internă în fața căreia se găsește acum Franța este chestiunea socială. Din Mai 1936, ideile au evoluat. Se pare că muncitorii s'au mai cumințit întrucâtva. Au înțeles că nu toate erau cu putință, că nu era deajuns de a cere spre a obține și că cerințele prea mari puteau să se termine cu falimentul întreprinderilor și cu o sărăcire generală. La rândul lor, patronii au recunoscut temeinicia unor revendicări muncitorești, au aplicat cinstit noile condiții de muncă și în general au manifestat dorința de a colabora în deplină sinceritate cu organizațiile sindicale.

Rămân de normalizat definitiv raporturile dintre patronat și muncă, de codificat noua cartă socială. Diferite proecte de legi sunt supuse deci în prezent Camerei, spre a lichida, odată pentru totdeauna, această problemă supărătoare.

Printre principalele cauze ale neînțelegerilor ivite între patroni și muncitori, vom cita reglementarea angajamentelor și a concedierilor, convențiile colective de muncă, arbitrajul conflictelor și statutul grevei.

In materie de angajament și de concediere, sindicatele muncitorești cereau un drept de control aproape exclusiv. Patronii au refuzat totdeauna de a li se răpi astfel unul din drepturile lor esențiale. De aceea, guvernul a propus să se facă deosebire între întreprinderile particulare și întreprinderile cu caracter de serviciu public. Pentru cele dintâi există libertatea de angajare în aceleași condiții ca și altă dată. In schimb, antreprenorii de servicii publice vor trebui să se adreseze unor oficii publice de plasare. Cât despre regulile concedierilor, ele vor trebui fixate fie de convenția colectivă, fie printr'o reglementare de atelier. Cei cari întrebuințează funcționari vor trebui să țină seama de sarcinile familiare ale salariaților lor; celibatarii, bunăoară, vor fi licențiați înaintea capilor de familie. Vechimea muncitorului, aptitudinile ui profesionale, vârsta lui vor fi de asemenea luate în seamă.

Sunt puține de spus în privința convențiilor colective. De vreo 2 ani ele au intrat în moravuri. Aplicarea lor a produs că-

(Continuare in pagina 2 a)

S'au ciocnit două hidroavioane uriașe in California

New York, 3 (Rador). — Se anunță din San Diego (California) că două hidroavioane gigantice, care participau la marile manevre navale din largul coastei californiene, s'au ciocnit în aer. Unul din ele s'a prăbușit încendiat în valuri, iar al doilea s'a sfărîmat complet când s'a isbit de suprafața Oceanului.

Cuirasatul Tennesee a reușit să pescuiască pa-tru supraviețuitori ai acestui teribil accident, în care sunt temeri că au pierit zece oameni.

Aparatele erau avioane de bombardament de tipul cel mai recent.

*

Washington, 3 (Rador). — Ultimul bilanț al ciocnirii celor două avioane ce s'a produs în largul portului San Pedro (California), este de 11 morți și 3 răniți.

Sentința

in afacerea de spionaj dela Stockholm

Stockholm, 3 (Rador). — *Doi lucrători ai uzinelor metalurgice „Fagersta" au fost condamnați la un an și jumătate închisoare, de oarece au fost dovediți de a fi încercat să fure spre folosul unei puteri străine secretele de fabricație ale unui metal extradur.*

Deși procesul s'a desbătut în ședință secretă, corespondentul agenției „Ștefani" este informat că legația Uniunii Sovietelor din Stockholm este compromisă în această afacere.

Un dar al M.S. Regelui Carol II pentru Universitatea din Neapole

Roma, 3 (Rador). — *M. S. Regele Carol II a binevoit să dăruiască pentru folosința studenților cari urmează cursurile de limbă și literatură română dela universitatea din Neapole colecția completă a cărților apărute în editura Fundațiilor Regale.*

Acest gest regal a produs în rândurile studențimii napolitane o adâncă satisfacție, fiind socotită o dovadă de rară și prețioasă atenție față de vechea instituție culturală italiană.

Intreaga presă italiană salută gestul Suveranului român. Toate ziarele scot în evidență rolul de mare ctitor cultural al M. S. Regelui Carol și activitatea Fundațiilor Culturale Regale, create din inițiativa Suveranului și desvoltate sub continua Sa supraveghiere.

„TRIBUNA" adaogă că darul Suveranului român pentru studenții dela universitatea din Neapole are o valoare cu mult mai mare decât aceea a dăruirii unui număr de cărți. Gestul Suveranului, de o înaltă frumusețe, capătă o deosebită semnificație, el dovedind cordialitatea raporturilor dintre Italia și România.

—x o x—

In Orient...

Prinții au ski, dar nu i-au adoptat încă echipamentul.

Lecții de intuiție, în școlile italiene: Prezentarea tankurilor

Pustiirile furtunei la Paris, în cartierul Saint Martin